

בלי ויתורים, בלי כניעות

ילד הפרא של הקולנוע האמריקאי החל ככוכב טלוויזיה בסידרה מבוקש חי או מת, שבה גילם צייד שכיר של פושעים במערב הפרוע. הוא סיים את הקאריירה שלו בסרט בשם הצייד, על אדם שמקצועו לכידת פושעים, לא במערב הפרוע, אלא בכרך המודרני. טרם יצא הסרט לאור, נפח הי כוכב סטיב מק'קוויין את נישמתו, אחרי אחת הגסיסות המפורסמות ביותר של עולם הקולנוע.

מק'קוויין נולד בעיירה קטנה במדינת מיסורי, "את אבי לא היכרתי מעודי",

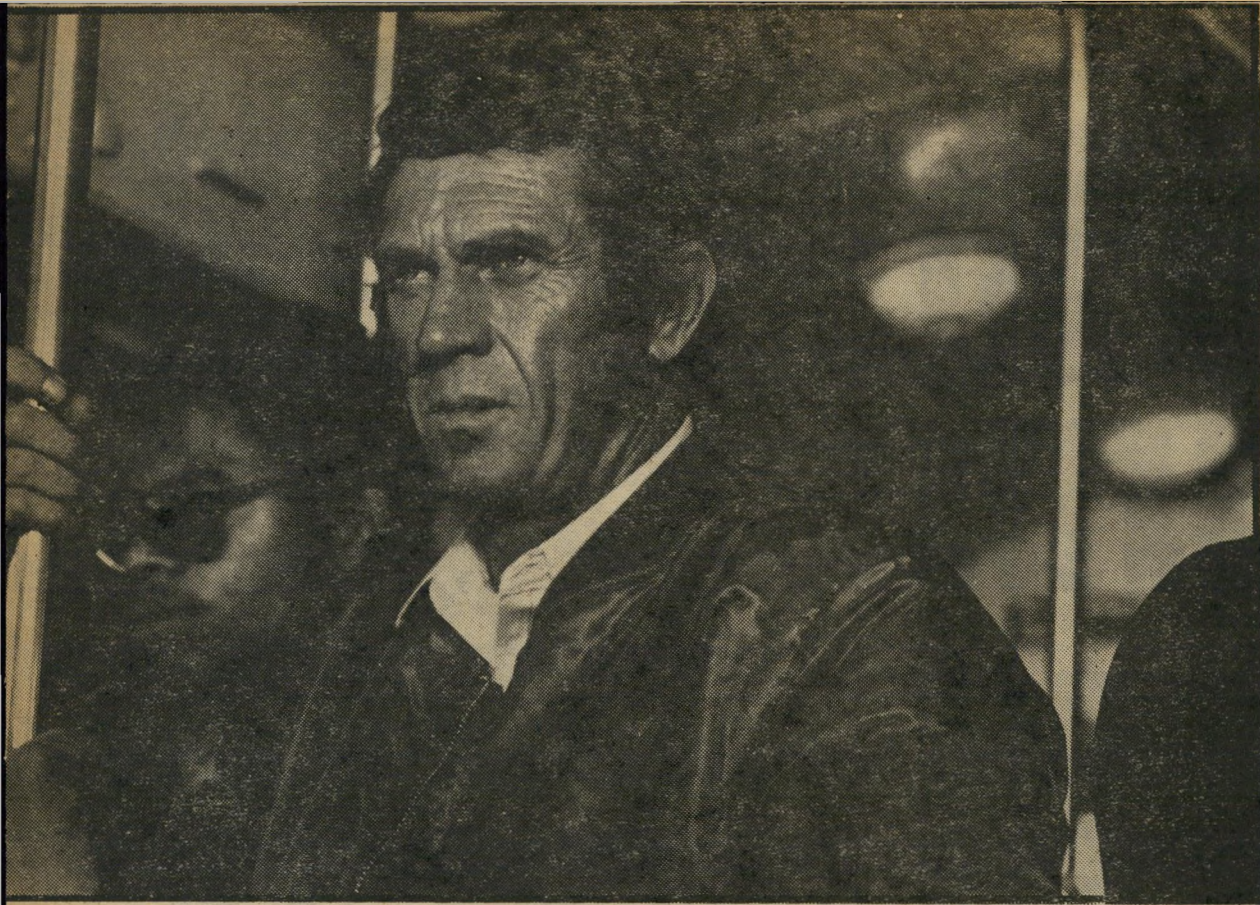
טוראי מק'קוויין ב-1947
נתונים שבעיים

הודה פעם בראיון. הגירסות הרשמיות של הביוגרפיה שלו מדברות על כך שהוריו נפרדו בהיותו ילד.

שורה אחת — באיריש. עם שיח רורו מן הצבא פנה להי נדודים ולעבודות מכלי-הבאיליד, כשהוא מעדיף בעיקר עבודת התיידים מיכנית.

לבסוף התגלגל לגריניץ' וילג', רובע האמנים הניו-יורקי, שם הכיר לראשונה בחייו סופרים ואנשי במה, אלה ניסו לשכנעו כי ינסה כוחו כשחקן, אבל מק'קוויין דחה את הרעיון בלעג. בסופו של דבר הביאו אותו, כימעט בכוח, אל מדריך לי-דראמה בשם סאפורד מייסנר (שגילה מאו עוד כמה כוכבים) וזה שיכנע אותו שיש לו נתונים טבעיים שאסור להזניחם. מייסנר עבד עימו תקופה מסוימת ואחר כך איפשר לו לעלות לראשונה על קרשי הבמה. היה זה תפקיד של שורה אחת, במחזה באיריש. שכרו של מק'קוויין היה אז 40 דולר לשבוע. כמה חודשים לאחר מכן היה מק'קוויין תלמיד חדש ונפעם באולפן השחקנים הי-מהולל של איליה קאזאן ולי שטראסברג. באמצעות האולפן קיבל את תפקידו הי-ראשונים על הבמה. בין היתר, כמחליף של מי שנחשב אז לתיקוה הגדולה של האולפן, בן גאזארה. ב-1958 הוא הוזמן להופיע כצייד-פושעים שכיר, בתפקיד מישנה בסידרת המערבונים בכיכובו של רוברט קאלפ. הופעתו כג'וש ראנדל היתה כה מרשימה, שהובילה לסידרה נפרדת, משלו, שזכתה להצלחה ניכרת במשך שלוש שנים.

בינתיים החל לקסום לו המסך הגדול. הוא קיבל תפקידי-מישנה בסרטים כמו אלימות בשכונות העוני (הכוכב היה מי שהפך ברבות הימים ידיו וחברו-לכוכבות, פול ניומן) ולעולם לא תאהב זה, אחד העיבודים הראשונים של הארולד רובינס לקולנוע. דמותו החלה להצטייר בכיבוד רב יותר, כאשר נבחר להיות אחד משבעת המופלאים, בגירסה המערבנית של שבעת הסמוראים, שגרפה הרבה יותר ממון מן המקור.

סטיב מק'קוויין כסירטו האחרון, "הצייד" שטרם יצא לאור
הגיבור שפאפא המינגווי היה אוהב

תום הורן והצייד, באותו המרץ שאיפיינו אותו מאז ומתמיד, וכשאלה ביקרו אותו ליד מיטת חוליו, שעה שכבר היה ברור כי אפסו הסיכויים להצלחה, אמר להם מק'קוויין: "אני לא אאותר, עד הרגע האחרון! אבעט ואצעק

מקוויין כסירטו של ג'ון סטרג'ס, "הבריחה הגדולה"
התמודדות עם הבלתי אפשרי

שהיה מסוגל לשלם את שכרו. לאחרונה סופר, כי דרש 5 מיליון דולר עבור הופעה בסרט.

הבריחה היתה למעשה הזמנה פרטית של מק'קוויין, כדי לחגוג את קשריו עם ידידתו החדשה, אלי מקגרו. בגללה נטש את אשתו הראשונה ואם ילדיו, ניל אדמס, רקדנית שהכיר בכרודוויי ואשר נטשה למענו קאריירה בימתית מבטיחה למדי.

בשנים האחרונות, אולי בגלל המחלה, ואולי בגלל פרידתו ממקגרו, ואולי בגלל התחושה שאינו מתקדם די הצורך, קשה היה למצוא משהו שיפתה אותו לחזור אל אתרי הצילומים. תוכנית פרטית שלו, שהופקה על-ידי חברתו, עיבוד למחזה של איבסן אויב העם, התקבלה בקרירות רבה. אולי משום שהקהל ציפה למק'קוויין אחר.

מערבון שעשה לאחרונה בשם תום הורן, נכשל ושוב, אולי משום שהמערביים לא מצאו את מק'קוויין האהוב עליהם, אלא אנטי-גיבור, קורבן של חברה מנצלת, ולא כמו שהיה בימי הראשונים — גיבור שמסוגל להתגבר גם על החברה המתוחה כמה והנבזית ביותר.

למרות המחלה — כך טוענים חבריו לעבודה — עבד בשני סרטי האחרונים,

התפקידים באו בזה אחר זה, ועימם מיכתבי-מערביים, שנערמו בערימות גדויות. הדמות הקשוחה של ההרפתקן, התואם מישפט היליוודי מפורסם ("צריך לטפס על ההר הגבוה ביותר, משום שהוא שם"), תדמית הגבר הנועז שאינו ירא דבר — כל אלה הצטיירו לא רק על המסך, אלא גם מן הידיעות שהחלו להתפרסם בסיטונות על חייו הפרטיים. "מק'קוויין משתתף בי-מירוצי מכוניות", "מק'קוויין מסרב להניח למירוצי אופנועים", ולבסוף, לזעמם וחרתם של חברות-הביטוח ואולפני-הסרטים, "מק'קוויין מבצע בעצמו את כל התעלולים המסוכנים ואת כל הדילוגים על האופנוע, בסרטו החדש הבריחה הגדולה". בקיצור, מק'קוויין היה מעין-גיבור, כמו שפאפא המינגוי היה אוהב, איש שהעיקר בחייו היה כך נדמה, ההתמודדות עם הבלתי אפשרי.

הזמנה פרטית. אבל מק'קוויין היה יותר מזה, הוא היה שחקן מוכשר, שכעס לא פעם כאשר ניסו להלביש עליו שוב ושוב דמות שיגרתית, ככל שהתקדם הפך בררן גדול יותר, דבר שרבים פירשוהו כפינוק. הוא הקים חברת-הפקה משלו, והיה בין הכוכבים הראשונים שעשה זאת, לא במעט משום שקשה היה למצוא אולפן

מק'קוויין ב"פרפר"
שחקן מוכשר

עד שתיפח נשמתו!
איש לא יכול היה לכתוב שורה מוצלחת יותר לזכרו של השחקן שנפטר בטרם עת, בגיל 50. הוא מת כפי שחי, בלי ויתורים ובלתי כניעות.